

Ö?retmen Adaylar?n?n Gelecekteki Derslerinde Bili?im Teknolojilerini Kullanma E?ilimi Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmen Adaylar?n?n Gelecekteki Derslerinde Bili?im Teknolojilerini Kullanma E?ilimi Anketi. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26997>

Özet

Ö?retmen Adaylar?n?n Gelecekteki Derslerinde Bili?im Teknolojilerini Kullanma E?ilimi Anketi, ö?retmen adaylar?n?n gelecekteki mesleki uygulamalar?nda Bili?im Teknolojileri (BT) kullanma niyetlerini ve bu niyeti etkileyen faktörleri ölçmek amacıyla 2016 y?l?nda geli?tirilmif? özgün bir ölçektir. Çal??ma, teknoloji kabul modellerinden yola ç?karak, ö?retmen adaylar?n?n BT kullan?m?na yönelik alg?lanan yarar, alg?lanan kullan?m kolayl???, sosyal etki, kayg? ve kolayla?t?r?c? ?artlar gibi boyutlardaki e?ilimlerini de?erlendirmektedir. Ölçek, özellikle e?itim fakültelerinde ö?renim gören ve mesle?e haz?rlanmakta olan ö?retmen adaylar?n?n teknoloji entegrasyonuna yönelik tutumlar?n? belirlemek için tasarlanm??t?r.

Ölçe?in geli?tirme süreci, kapsaml? uzman görü?leri ve yap? geçerli?ini sa?lamak üzere gerçekte?tirilen faktör analizi çal??malar?n? içermektedir. Elde edilen yüksek güvenilirlik katsay?lar?, bu ölçe?in ilgili popülasyonun teknoloji kullan?m niyetlerini güvenilir bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Bili?im Teknolojileri, Ö?retmen Adaylar?, Teknoloji Kabul Modeli, Ö?retim Teknolojileri, Kullan?m E?ilimi, Faktör Analizi, Cronbach Alfa

Yazarlar

Özlem Bayda?, Yasin Gökta?

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ö?retmen adaylar?n?n gelecekteki derslerinde Bili?im Teknolojilerini (BT) kullanma niyetlerini ve bu niyeti etkileyen psikolojik ve çevresel faktörleri sistematik bir ?ekilde belirlemektir. Bu ölçüm, e?itim sistemlerinin teknoloji entegrasyonu stratejilerini geli?tirirken, ö?retmenlerin teknolojiye yönelik tutumlar?n? anlamas?na yard?mc? olmay? hedeflemektedir.

Ölçek, ö?retmen adaylar?n?n teknolojiye dair sahip olduklar? alg?lanan yeterlik, kayg? düzeyleri, sosyal çevrenin bask?s?/etkisi ve teknolojiye eri?im/destek gibi kolayla?t?r?c? ?artlar?n, nihai kullan?m niyetlerini ne ölçüde etkiledi?ini ortaya koymak için tasarlanm??t?r.

Yap?

Ölçek, ö?retmen adaylar?n?n BT kullan?m niyetlerini etkileyen birden fazla psikolojik yap?y? ölçmektedir. Bu yap?lar, genellikle Teknoloji Kabul Modeli (TAM) ve Birle?ik Teknoloji Kabul ve Kullan?m Teorisi (UTAUT) gibi teorilerden türetilmi? alt boyutlar? içermektedir. Ölçekte belirlenen

temel faktörler şunlardır:

Kolaylaştırıcı Faktörler (Facilitating Conditions)

Algılanan Yarar (Perceived Usefulness)

Sosyal Etki (Social Influence)

Kaygı (Anxiety)

Algılanan Kullanım Kolaylığı ve Yeterlik (Perceived Ease of Use and Self-Efficacy)

Niyet (Intention to Use)

Bu faktörler, öğretmen adayları'nın BT'yi derslerinde kullanma konusundaki davranışsal eylemlerini kapsamlı bir şekilde incelemeye olanak tanır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, hem kapsam geçerliliği hem de yapı geçerliliği üzerine odaklanmıştır. Kapsam geçerliliğini sağlamak amacıyla, ölçek maddeleri alanında yetkin uzmanlar tarafından detaylıca incelenmiştir.

Uzman Değerlendirmesi: Ölçek ilk olarak 2 öğretim teknolojisi alanı uzmanı, 1 ölçek geliştirme uzmanı ve öğretim teknolojisi alanında doktora yapan 3 öğrenci tarafından değerlendirilmiştir. Gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra, maddeler tekrar uzmanların kontrolüne sunulmuştur.

Yapı Geçerliliği: Ölçeğin yapı geçerliliğini test etmek için 145 branş öğretmen adayı üzerinde bir pilot çalışması gerçekleştirilmiştir. Bu pilot çalışması sonucunda, ölçeğin teorik yapısına destekleyen faktör yapısına ortaya çıkarmak amacıyla faktör analizi uygulanmıştır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliği, iç tutarlılık katsayısı olan Cronbach Alfa kullanılarak hesaplanmıştır. Genel ölçek için yüksek bir güvenilirlik düzeyi tespit edilmiştir.

Ölçeğin tamamı için hesaplanan genel güvenilirlik katsayısı Cronbach $\alpha=.88$ olarak belirlenmiştir. Ayrıca, ölçeği oluşturan her bir alt faktörün güvenilirlik katsayıları da ayrı ayrı hesaplanmıştır:

Kolaylaştırıcı Faktörler: $\alpha=.88$

Algılanan Yarar: $\alpha=.86$

Sosyal Etki: $\alpha=.86$

Kaygı: $\alpha=.88$

Algılanan Kullanım Kolaylığı ve Yeterlik: $\alpha=.84$

Niyet: $\alpha=.72$

Tüm faktörlerin kabul edilebilir veya yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğu görülmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla, 145 bran? ö?retmen aday? üzerinde ger?ekle?tirilen pilot çal??man?n verileri kullan?larak faktör analizi yap?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in alt?nda yatan teorik boyutlar?n ampirik olarak da desteklendi?ini göstermeyi amaçlam??t?r.

Faktör analizi sonuçlar?, Bili?im Teknolojilerini kullanma niyetini etkileyen alt? temel faktörün varl??n? do?rulam??t?r. Bu faktörler, teknoloji kabul teorileri çerçevesinde beklenen boyutlarla uyumlu olup, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n geçerli oldu?unu kan?tlam??t?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?retmen Adaylar?

Ya? Grubu: Üniversite Düzeyi (Genellikle 18-25 ya? aras?)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli bran?larda ö?renim gören ö?retmen adaylar?.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli anket metodolojisi kullan?lm??t?r. Kat?l?mc?lar, maddelere 5'li Likert ölçe?i üzerinden yan?t vermi?lerdir (1= Kesinlikle kat?lm?yorum - 5= kesinlikle kat?l?yorum).

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen E?itimi, Teknoloji Entegrasyonu, Davran??sal Niyet, Alg?lanan Kullan?m Kolayl???, Sosyal Etki, Pilot Çal??ma

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanan bilgide mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Sorumlu yazar için ileti?im adresi sa?lanm??t?r.

Yaz??ma Adresi: Özlem Bayda? (Sorumlu Yazar) - ozlembaydas@hotmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Bayda? ve Gökta? taraf?ndan 2016 y?l?nda yay?nlanan ara?t?rma makalesi kapsam?nda

geliştirilmiştir. Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımları için yazar veya yayıncıdan izin alınması önerilir. Sorumlu yazarın iletişim bilgileri yukarıda belirtilmiştir.

Ölçeğin geliştirilmesine dayanak teşkil eden makalenin ScienceDirect üzerindeki bağlantısı: sciencedirect.com

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: ogretmen-adaylarinin-gelecekteki-derslerinde-bilisim-teknolojilerini-kullanma-egilimi-anketi-toad.pdf

Kaynaklar

Baydas, O., & Goktas, Y. (2016). Influential Factors on Preservice Teachers' Intentions to Use ICT in Future Lessons. *Computers in Human Behavior*, 56 (2016) 170-178.

Öğretmen Adayların Gelecekteki Derslerinde Bilişim Teknolojilerini Kullanma Eğilimi Anketinin Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuştur ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

18. BT'yi gelecekteki derslerimde kullanabileceğimi tahmin ediyorum.

26. Akranlarımda derslerinde BT'yi kullanmaların benim bu konudaki uygulamalarıma etkiler.

20. BT'nin öğrenci başarılarını artıracağını düşünüyorum.